

Aluehallintovirasto

Helsingin kaupunki

Helmet verkkokirjasto

V e r k k o s i v u s t o n k a t t a v a n v a

16.5.2023

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Saavutettavuusvalvonnan yksikkö

ESAVI/6652/2022

© Aluehallintovirasto 2023

Sisällysluettelo

1. Tarkastettu digitaalinen palvelu	6
2. Tarkastuksen suorittaminen	6
3. Tarkastetut sivut.....	7
4. Tarkastuksessa käytetyt menetelmät.....	8
5. Tarkastuksessa havaitut puutteet	9
5.1. Useilla sivuilla toistuvat puutteet	9
5.1.1. Käyttöliittymäkomponentilta puuttuu sen tarkoituksen kuvaava saavutettava nimi.....	9
5.1.2. Elementiltä puuttuu saavutettava nimi ja elementin rooli ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä.....	9
5.1.3. Sivualueiden ohjelmallinen merkintä puuttuu	10
5.1.4. Tieto nykyisestä sivusta ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti	10
5.1.5. Otsikoita ei ole ohjelmallisesti merkitty	10
5.1.6. Sivunavigaation rakenne ja suhteet eivät ole ohjelmallisesti selvitettävissä	11
5.1.7. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	11
5.1.8. Ei-tekstuaalisen elementin kontrastisuhde viereiseen väriin ei ole riittävä	12
5.1.9. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti ei ole riittävä	12
5.1.10. Sivun pääsisältöön siirtymiseen tarkoitettu linkki ei toimi oikein näppäimistöllä	13
5.1.11. Hakukentältä puuttuu näkyvä nimilappu	13
5.1.12. Valikkoelementeilla on virheellinen ohjelmallinen rooli ..	14
5.2. Evästeiden hyväksymisikkunaan liittyvät puutteet	15
5.2.1. Evästabannerin sisällön tarkastelu avustavalla teknologialla	15
5.2.2. Otsikoita ei ole ohjelmallisesti merkitty	15
5.2.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	16
5.2.4. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti suhteessa viereiseen väriin ei ole riittävä	16

5.2.5. Kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta.....	17
5.2.6. Näppäimistön kohdistuksen ilmaisin ei ole näkyvissä.....	17
5.3. Sivujen navigointibanneriin liittyvät puutteet.....	18
5.3.1. Ilmoitusalueen tarkoitusta ei voi selvittää ohjelmallisesti .	18
5.3.2. Valikoiden sisällön lukemis- ja kohdistusjärjestys virheellinen	18
5.3.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	19
5.3.4. Ei-tekstuaalisen elementin kontrastisuhde viereiseen väriin ei ole riittävä	19
5.3.5. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta	20
5.3.6. Valikko avautuu alas-tapahtuman yhteydessä	20
5.3.7. Alasvetovalikolta puuttuu näkyvä nimilappu tai ohjeet	20
5.3.8. Hakukentältä puuttuu näkyvä nimilappu.....	21
5.3.9. Elementiltä puuttuu ohjelmallisesti selvitettävä rooli	21
5.3.10. Valikkoelementeillä on virheellinen ohjelmallinen rooli ..	21
5.3.11. Alavalikoiden painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi	21
5.4. Chat-ikkunaan liittyvät puutteet	23
5.4.1. Chat-ikkuna ei ole saavutettavissa avustavalla teknologialla	23
5.4.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	23
5.4.3. Tekstiä katoaa näkyvistä, kun tekstin välistystä muutetaan	24
5.4.4. Kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta.....	25
5.5. Etusivu.....	26
5.5.1. Linkkejä määritetty virheellisesti ohjelmallisiksi otsikoiksi	26
5.5.2. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta	26
5.5.3. Linkin tarkoitusta ei voida selvittää ohjelmallisesti	26
5.5.4. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id	27
5.6. Sisäänkirjautumissivu	28
5.6.1. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	28
5.6.2. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta	28

5.6.3. Virhekohtaa ei osoiteta eikä virhettä kuvata tekstimuotoisena	29
5.6.4. Tieto pakollisista syötekentistä puuttuu	29
5.6.5. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id	29
5.6.6. Lomakkeen lähettämisen elementillä on virheellinen rooli	30
5.6.7. Virheilmoitusta ei välitetä avustavalle teknologialle	30
5.7. Yhteystietosivu	31
5.8. Opastussivu	32
5.8.1. Kuvalinkin tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta	32
5.8.2. Näppäimistön kohdistuksen ilmaisimien ei ole näkyvissä	32
5.9. Saavutettavuusseloste	33
5.9.1. Luettelon rakenne ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä	33
5.10. Hakusivu	34
5.10.1. Hakuehdotusten luettelolta puuttuu ohjelmallinen merkintä	34
5.10.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	34
5.10.3. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti ei ole riittävä	35
5.10.4. Sivuoitsikko ei kuvaa aihetta tai merkitystä	35
5.10.5. Sivun kieli ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä	35
5.10.6. Kohdistus aiheuttaa kontekstin muutoksen	35
5.10.7. Elementin ohjelmallisesti selvitettävä rooli on virheellinen	36
5.11. Bibliotek och tjänster	37
5.11.1. Sisällön rakenne ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti	37
5.11.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	37
5.11.3. Valikko avautuu alas-tapahtuman yhteydessä	38
5.11.4. Elementin asetuksen muuttaminen aiheuttaa kontekstin muutoksen	38
5.11.5. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id	38
5.11.6. Suodatinehdon poistamisen elementin rooli ja saavutettava nimi virheellisiä	39

5.11.7. Suodatuksen tuloksesta kertovaa viestiä ei välitetä avustavalle teknologialle	39
5.12. E-bibban	40
5.12.1. Linkkejä määritetty virheellisesti ohjelmallisiksi otsikoiksi	40
5.12.2. Linkin tarkoitus ei ole selvitettävissä	40
5.12.3. Visuaalisesti piilotettu linkki	40
5.12.4. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id	41
5.13. Tips	42
5.13.1. Kuvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta	42
5.13.2. Nykyistä kategorian valintaa ei voi selvittää ohjelmallisesti	42
5.13.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	43
5.13.4. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti suhteessa viereiseen väriin ei ole riittävä	43
5.13.5. Sivunvaihdon painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi	44
5.14. Musikavdelningarnas tjänster	45
5.14.1. Kuvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta	45
5.15. Nyhetsglimtar	46
5.15.1. Kuvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta	46
5.15.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä	46
5.15.3. Visuaalisesti piilotettuja linkkejä	47
5.15.4. Sivunvaihdon painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi	47

1. Tarkastettu digitaalinen palvelu

Tämä raportti koskee Helsingin kaupungin Helmet verkkokirjastoa osoitteessa <https://www.helmet.fi/sv-FI>.

Tarkempi erittely tarkastukseen valituista sivuista on tämän raportin luvussa 3.

2. Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksen ajankohta: 17.4.2023 - 12.5.2023

Tarkastuksen suoritti: ylitarkastaja Kimmo Säaskilahti ja ylitarkastaja Juha Suomalainen

Tämän raportin luvussa 5 on kirjattu tarkastuksen aikana kunkin sivun kohdalla havaitut saavutettavuuspuutteet siltä osin kuin tarkastettu sivu ei täytä digipalvelulain 7 §:ssä määriteltyjä saavutettavuusvaatimuksia. Kunkin havaitun puutteen kohdalla on mainittu, mihin EN 301 549 V3.2.1 (2021-03) -standardin lukuun ja/tai verkkosisällön saavutettavuusohjeet (WCAG) 2.1 -ohjeistuksen onnistumiskriteeriin kyseisen puutteen kohdalla viitataan. EN 301 549 -standardi on saatavilla osoitteessa

https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/03.02.01_60/en_301549v030201p.pdf (vain englanniksi) ja WCAG 2.1 -ohjeistus on saatavilla kokonaisuudessaan osoitteessa <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-fi/>.

Tarkastuksen tulokset perustuvat asiantuntija-arviona tehtyihin havaintoihin ja tarkastus koskee arviointiajankohdalla saatavilla ollutta versiota kustakin otantaan valikoituneesta sivusta. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka hyvin digitaalinen palvelu täyttää digipalvelulain mukaiset saavutettavuusvaatimukset otantaan valikoituneiden sivujen osalta.

Palveluntarjoajien tulee valvonnasta ja sen tuloksista riippumatta arvioida oman palvelunsa ja sen sisältöjen saavutettavuuden tila ja esitellä mahdolliset puutteet saavutettavuusselosteessa.

3. Tarkastetut sivut

Tarkastuksen laajuus perustuu komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2018/1524 luvussa 3 määritettyihin reunaehtoihin.

Tarkastetun palvelun osalta kattavan valvonnan otantaan valikoituneet sivut:

- <https://www.helmet.fi/sv-FI>
- https://luettelo.helmet.fi/iii/cas/login?service=https%3A%2F%2Fhaku.helmet.fi%3A443%2Fiii%2Fencore%2Fj_acegi_cas_security_check&lang=swe
- https://www.helmet.fi/sv-FI/Info/Fraga_oss
- <https://www.helmet.fi/sv-FI/Info>
- <https://www.helmet.fi/sv-FI/Info/Tillganglighetsutlatande>
- <https://haku.helmet.fi/iii/encore/?lang=swe>
- https://www.helmet.fi/sv-FI/Bibliotek_och_tjanster
- <https://www.helmet.fi/sv-FI/Ebibban>
- https://www.helmet.fi/sv-FI/Evenemang_och_tips/Tips
- https://www.helmet.fi/sv-FI/Musik/Musikavdelningarnas_tjanster
- https://www.helmet.fi/sv-FI/Evenemang_och_tips/Nyhetsglimtar

4. Tarkastuksessa käytetyt menetelmät

Tarkastukset suoritettiin asiantuntija-arviona. Tarkastuksessa sovellettu tarkastusohje on tämän raportin liitteenä.

Tarkastuksissa on huomioitu EN 301549 V3.2.1 (2021-03) -standardin liitteen A taulukon A1 mukaiset vaatimukset verkkosivustoille ja verkkosivustoilta ladattaville dokumenteille.

5. Tarkastuksessa havaitut puutteet

5.1. Useilla sivuilla toistuvat puutteet

Tässä osiossa listatut puutteet havaittiin useilla tarkastetuilla sivuilla.

5.1.1. Käyttöliittymäkomponentilta puuttuu sen tarkoituksen kuvaava saavutettava nimi

Sivun vasemman laidan pystynavigaation sulkevalta ja avaavalta linkiltä puuttuu sen tarkoituksen kuvaava saavutettava nimi.

Puute havaittu 5.5.2023 yhteystietosivun (Fråga oss) tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.1.2. Elementiltä puuttuu saavutettava nimi ja elementin rooli ei ole ohjelmallisesti selvitetävissä

Useilla sivuilla kuva toimii linkkinä. Useiden tällaisten kuvien kohdalla kuvalinkki on piilotettu avustavilta teknologioilta antamalla elementille `aria-attribute = 'ä r u e n t t i n p ä ä s e e n n a v i g o i m a a n n ä p p ä i m i s t ö l l ä`, mutta tieto elementin roolista ei ole ohjelmallisesti selvitetävissä.

Lisäksi kuvalinkiltä puuttuu sen tarkoituksen kuvaava nimi.

Puutteet havaittu ensimmäisen kerran 3.5.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.1.3. Sivualueiden ohjelmallinen merkintä puuttuu

Palvelun sivuilla on visuaalisesti hahmotettavissa yleisesti ainakin sivuilla toistuvat yläosan navigointialue ja sivun lopussa oleva alatunniste sekä kullakin sivulla oleva yksilöllinen pääsisältö.

Kyseisiä sivualueita ei ole merkitty ohjelmallisesti sivun lähdekoodiin, jolloin sisällön esitystavassa välittyvä rakenne ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä eikä siten avustavan teknologian saatavilla.

Puute havaittu 18.4.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.1.4. Tieto nykyisestä sivusta ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti

Sivuston alasisivuilla kulloinkin tarkasteltavana oleva sivu osoitetaan visuaalisesti sivun vasemman laidan pystynavigaatioissa erilaisella taustavärillä. Tieto nykyisestä sivusta ei ole kuitenkaan selvitettävissä ohjelmallisesti, joten esitystavassa välittyvä informaatio ei ole selvitettävissä avustavan teknologian avulla.

Puute havaittu 18.4.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.1.5. Otsikoita ei ole ohjelmallisesti merkitty

Sivujen alatunnisteissa on linkkiluetteloita, joilla on kullakin oma

otsikkonsa, kuten "BIBLIOTEKI" "EBAINTJÄNSTE

Otsikkoina toimivia tekstejä ei ole merkitty sivun lähdekoodissa ohjelmallisesti otsikoiksi, jolloin esitystavassa välittyvä rakenne ei ole selvitettävissä avustavan teknologian avulla.

Puute havaittu 18.4.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.1.6. Sivunavigaation rakenne ja suhteet eivät ole ohjelmallisesti selvitetävissä

Sivun vasemman laidan pystynavigaatio on toteutettu luetteloiden avulla. Valikon ensimmäinen elementti on oma luettelo, mutta hierarkkisesti ja visuaalisesti kyseessä on alemman luettelon edeltävä taso. Tämä kyseisten elementtien suhde ei ole selvitetävissä ohjelmallisesti.

Jälkimmäisessä luettelossa jokainen luettelon elementti on ohjelmallisesti oma luettelo. Täten tämän luettelon osalta rakenne ja suhteet eivät ole ohjelmallisesti selvitetävissä.

Puutteet havaittu ensimmäisen kerran 5.5.2023 yhteystietosivun (Fråga oss) tarkastuksen yhteydessä.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitavat kriteerit:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.1.7. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Sivun alatunnisteessa on hakukenttä. Hakukentän placeholder-tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin harmaan (#999999) placeholder-tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.84:1 sekä hakukentän kohdistetun tilan oranssin (#FF6319) placeholder-tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.97:1. Puutteet havaittu käyttäen Google Chrome selainta (Versio 112.0.5615.138). Saadut kontrastiarvot ovat arvioita, koska tekstin väri on mitattu kuvakaappauksesta valitsemalla mahdollisimman tumma harmaan / oranssin sävy.

Sivun pääsisältöön siirtyminen Hoppa tilin sisältö kohteilla kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä.

Tarkastuksessa mitattiin valkoisen (#FFFFFF) tekstin ja oranssin (#FF6319) taustan väliseksi kontrastiksi 2.97:1.

Osassa kuvalinkeissä on vasemmassa yläkulmassa "tunniste", joka ilmaisee, onko kyseessä esimerkiksi uutinen (Nyhetsglimtar, Uutispalat) tai tapahtuma (Evenemang, Tapahtumat). Kyseisten linkkien kohdistetun tilan kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#4C4345) ja taustan (#333333) väliseksi kontrastiksi 1.32:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5: 1.

Puutteet havaittu ensimmäisen kerran 3.5.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.1.8. Ei-tekstuaalisen elementin kontrastisuhte viereiseen väriin ei ole riittävä

Sivun alataunnissa "Yhteystietosivun löydä" linkkien välillä olevan kontrastisuhte viereiseen väriin nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin mustan (#000000) ja harmaan (#4E5050) värien väliseksi kontrastiksi 2.58: 1.

Grafiikan osien, joita vaaditaan sisällön ymmärtämiseksi, kontrastisuhte viereiseen väriin / väreihin nähden on oltava vähintään 3: 1.

Puute havaittu 3.5.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.1.9. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti ei ole riittävä

Sivun vasemman laidan pystynavigaation sulkevan ja avaavan linkin kontrastisuhte viereiseen väriin ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) ja valkoisen (#FFFFFF) värien väliseksi kontrastiksi 2.97: 1.

Vähimmäisvaatimus käyttöliittymäkomponentin ja sen eri tilojen tunnistamiseen vaadittavan visuaalisen informaation kontrastisuhteelle viereiseen väriin / väreihin nähden on 3: 1.

Puute havaittu 5.5.2023 yhteystietosivun (Fråga oss) tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.1.10. Sivun pääsisältöön siirtymiseen tarkoitettu linkki ei toimi oikein näppäimistöllä

Useilla tarkastetuilla sivuilla sivun pääsisältöön siirtymiseen tarkoitettun linkin (" H O P P A T I L L I N N E H Ä L L ") a k t i v o i t a m i n e n s i v u n " p ä ä s i s ä l t ö t a r k o i t t a m i s l i n k i t e , j o n k a i d = " C o n t e n t S t a r t ") t a b i n d e x - a t t r i b u t i o i t a m i s s a t a b i n d e x = " 1 " . S a m a l l a n ä p p ä i m i s t ö n s i i r t y y k y s e i s e e n e l e m e n t t i i n . K u i t e n k i n s e u r a a v a n a n ä p p ä i m i s t ö k o h d i s t u k s e s s a e i o l e e l e m e n t t i t (e s i m . " p ä ä l i n k i t) v a a n k o h d i s t u s j ä r j e s t y s s i i r t y y s i v u n a l a l a i d a s s a o l e v a a n e v ä s t e i d e n h y v ä k s y m i s i k k u n a n a v a a v a a n p a i n i k k e e s e e n j a s i i t ä e d e l l e e n " H O P P A T I L L I - N K E I H . Ä T Ä T E R " s i v u n k o h d i s t u s j ä r j e s t y s e i s ä i l y t ä m e r k i t y s t ä j a t o i m i v u u t t a .

Puutteet havaittu ensimmäisen kerran 5.5.2023 yhteystietosivun (Fråga oss) tarkastuksen yhteydessä.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.1.11. Hakukentältä puuttuu näkyvä nimilappu

Sivun alatunnisteessa on hakukenttä, jolla ei ole näkyvää nimilappua eikä sen yhteydessä ole hakupainiketta, jossa olisi syöttökentän tarkoituksen selittävä tekstimuotoinen nimilappu. Kun sisältö edellyttää käyttäjän syötettä, tarjolla tulee olla nimilappuja tai ohjeita. Syöttökentässä oleva placeholder-tyyppinen teksti ei ole riittävä täyttämään pysyvän tekstimuotoisen nimilapun vaatimuksia.

Puute havaittu 18.4.2023 etusivun tarkastuksen yhteydessä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.3.2 Nimilaput tai ohjeet (Taso A)

5.1.12. Valikkoelementeillä on virheellinen ohjelmallinen rooli

Sivun vasemman laidan pystynavigaation sulkevan ja avaavalle elementille on asetettu sivun lähdekoodissa ohjelmallisesti selvitettävissä olevaksi rooliksi linkki. Kyseiseen kontrolliin liittyvä toiminto ei kuitenkaan toimi linkin tavoin, vaan elementti on semanttisesti ns. haitaripainike.

Valikon tila (avattu/suljettu) ei myöskään ole saatavilla avustavalle teknologialle.

Puutteet havaittu 5.5.2023 yhteystietosivun (Fråga oss) tarkastuksen yhteydessä.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.2. Evästeiden hyväksymisikkunaan liittyvät puutteet

Tässä osiossa on listattu puutteet, jotka liittyvät sivujen yläosassa sijaitsevaan navigointibanneriin.

Tarkastuspäivät: 17.4.2023 ja 28.4.2023

5.2.1. Evästabannerin sisällön tarkastelu avustavalla teknologialla

Käyttäjälle esitettävän evästabannerin tarkastelu ja evästeiden hyväksymään pääseminen on vaikeaa avustavan teknologian avulla. Sivun latauduttua selaimen kohdistus on evästabannerin kohdalla, ja ruudunlukuohjelma ilmoittaa kohdistetun elementin rooliksi valintaikkunan eli dialogin. Kun ruudunlukuohjelman käyttäjä jatkaa sisällön selailua, lukemisjärjestyksessä seuraava elementti onkin sivun ilmoitusalueen viesti eikä evästabannerin sisältö. Evästabannerin sisältö ei siten ole saavutettavissa käyttäen avustavalle teknologialle tavanomaista käyttötapaa. Jotta ruudunlukuohjelman käyttäjä pääsee tarkastelemaan evästabannerin sisältöä ja hyväksymään evästeet, käyttäjän on ensin aktivoitava kohdistettu valintaikkunaelementti samaan tapaan kuin esimerkiksi linkki tai painike. Käyttäjälle ei kuitenkaan tarjota toimintatavan edellyttämää tietoa, koska valintaikkuna ei ole semanttisesti vuorovaikutteinen rooli.

Evästabannerin ”Inställningar för cookies” valinnan jäi avautuu näkymä, jossa esitetään tarkempia evästeisiin liittyviä tietoja. Tilanteessa ilmenee edellisessä kappaleessa kuvattu puute. Selaimen kohdistus on valintaikkunaelementin kohdalla ja päästäkseen tarkastelemaan asetussivun sisältöä avustavan teknologian käyttäjän on ensin aktivoitava kyseinen elementti.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.2.2. Otsikoita ei ole ohjelmallisesti merkitty

”Om cookies på denna webbplats” on visuaalisesti merkitty otsikoksi, mutta sitä ei ole ohjelmallisesti merkitty otsikoksi. Täten sisällössä välittyvä rakenne ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti.

"Inställningar för cookies" -painikkeesta avautuvassa ikkunassa teksti "Om cookies på denna webbplats", "Nödvändiga cookies", "Preferenser" ja "Analytisk cookies" ovat sekä visuaalisesti sisällöllisesti otsikoita, mutta niitä ei ole ohjelmallisesti merkitty otsikoiksi. Täten sisällössä välittyvä rakenne ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.2.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Evästeiden hyväksymisikkunan "Tillåt alla cookies" kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä.

Tarkastuksessa mitattiin valkoisen (#FFFFFF) tekstin ja oranssin (#FF6319) taustan väliseksi kontrastiksi 2.97:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5:1.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.2.4. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti suhteessa viereiseen väriin ei ole riittävä

"Inställningar för cookies" -painikkeesta avautuvassa ikkunassa olevien valintaruutujen kohdalla värien kontrastisuhteet viereiseen väriin nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin ei-valitun valintaruudun kohdalla valkoisen (#FFFFFF) ja harmaan (#CCCCCC) värien väliseksi kontrastisuhteeksi 1.6:1. sekä valitun valintaruudun kohdalla valkoisen (#FFFFFF) ja oranssin (#FF6319) värien väliseksi kontrastisuhteeksi 2.97:1.

Kun käyttäjä on sulkenut evästeiden hyväksymisikkunan, sivun vasempaan alalaitaan ilmestyy painike, josta evästeiden hyväksymisikkunan (Om cookies på denna webbplats) saa avattua. Kyseisen painikkeen hover-tilan kontrasti suhteessa viereisiin väreihin ei

ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) ja valkoisen (#FFFFFF) värin väliseksi kontrastisuhteeksi 2.97:1.

Vähimmäisvaatimus käyttöliittymäkomponentin ja sen eri tilojen tunnistamiseen vaadittavan visuaalisen informaation kontrastisuhteelle viereiseen väriin / väreihin nähden on 3:1.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.2.5. Kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta

Käyttäjän avatessa evästeiden hyväksymisikkunan sivun vasemman alalaidan painikkeesta, avautuneen ikkunan sisältö sijaitsee kohdistusjärjestyksessä painikkeen edellä. Käyttäjä joutuu navigoimaan takaisin päin (shift + sarkain (tab) -näppäinyhdistelmällä), joten kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta tältä osin.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.2.6. Näppäimistön kohdistuksen ilmaisun ei ole näkyvissä

"Inställningar för cookies" -painikkeesta avautuvan ikkunan teksti "Om cookies på denna webbplats" saa näppäimistökohdistuksen (elementille on annettu tabindex-attribuutti 'tabindex =0'), mutta kyseisen elementin kohdalla näppäimistön kohdistuksen ilmaisun ei ole näkyvissä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.7 Näkyvä kohdistus (Taso AA)

5.3. Sivujen navigointibanneriin liittyvät puutteet

Tässä osiossa on listattu puutteet, jotka liittyvät sivujen yläosassa sijaitsevaan navigointibanneriin.

Tarkastuspäivät: 17.4.2023, 18.4.2023 ja 2.5.2023

5.3.1. Ilmoitusalueen tarkoitusta ei voi selvittää ohjelmallisesti

Sivun yläosassa on ilmoitus "Vandabibliotekens multifuurbrullmoltus on visuaalisesti hahmotettavissa omaksi erilliseksi alueekseen, mutta ilmoituksella ei ole otsikkoa eikä semanttista aluemääritystä sivun lähdekoodissa. Tästä johtuen sisällön merkitys ja suhde sivun muuhun rakenteeseen ei ole selvitetävissä ohjelmallisesti avustavan teknologian avulla.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.3.2. Valikoiden sisällön lukemis- ja kohdistusjärjestys virheellinen

Kun jokin sivuston navigointivalikoista "SÖK MATERIAL", BIBLIOTEK" tai EVENEMANG" avataan, sen sisältö sijaitsee ohjelmallisessa lukemisjärjestyksessä virheellisessä paikassa. Dynaamisesti esiin tuotu sisältö tulee sijoittaa lukemisjärjestyksessä seuraavaksi sen esiin tuovan elementin jälkeen. Tarkastetuilla sivuilla navigointivalikon sisältö esiintyy ohjelmallisesti selvitetävässä lukemisjärjestyksessä vasta "NY" -valikkoelementin jälkeen.

Kun jokin sivuston navigointivalikoista "SÖK MATERIAL", BIBLIOTEK" tai EVENEMANG" avataan käyttämällä pelkkää näppäintä, sisältö ei siirry seuraavaksi avautuneeseen sisältöön vaan seuraavaan navigointivalikkoon. Navigointijärjestys ei täten säilytä toimivuutta.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.2 Merkitykseen vaikuttava järjestys (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.3.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Se k äSÖK MATERIAL" e t EVĀNEMANG" -elementeistä avautuvissa osioissa on hakukenttä. Hakukentän placeholder-tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin harmaan (#999999) placeholder-tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.84: 1 sekä hakukentän kohdistetun tilan oranssin (#FF6319) placeholder-tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.97: 1. Puutteet havaittu käyttäen Google Chrome selainta (Versio 112.0.5615.138). Saadut kontrastiarvot ovat arvioita, koska tekstin väri on mitattu kuvakaappauksesta valitsemalla mahdollisimman tumma harmaan / oranssin sävy.

"BIBLIOTEK" -valikosta avautuvassa osiossa käyttäjän valitessa e s i m e r k k i ö k l a x i b i b l i o t e k " -kirjaston, aukioloajoissa käytetyn oranssin tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.97: 1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5: 1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti \(minimi\) \(Taso AA\)](#)

5.3.4. Ei-tekstuaalisen elementin kontrastisuhde viereiseen väriin ei ole riittävä

Navigointivalikon avattu elementti ilmaistaan visuaalisesti oranssilla reunaviivalla elementin yläosassa. Kyseisen oranssin reunaviivan kontrastisuhde viereiseen väriin ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) reunaviivan ja taustan (#F0F2F3) väliseksi kontrastiksi 2.65: 1.

Tarkastuksessa tulkittiin, että kyseisten käyttöliittymäkomponenttien eri tilojen tunnistamiseksi olennaista on oranssin reunaviivan kontrastisuhde elementin taustaan nähden.

Käyttöliittymäkomponentin ja sen eri tilojen tunnistamiseen vaadittavan visuaalisen informaation kontrastisuhde viereiseen väriin / väreihin nähden on oltava vähintään 3: 1.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.3.5. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta

"MENY"-valikosta avautuvan osion päätason elementtien yhteydessä on alavalikon avaavat ja sulkevat painikkeita. Samoin kyseisistä painikkeista avautuvissa alavalikoissa esiintyy samoja painikkeita. Painikkeille on annettu tabindex-attributeilla tabindex = 2 painikkeet sijaitsevat sivun kohdistusjärjestyksessä ensimmäisenä. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta kyseisten painikkeiden osalta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.3.6. Valikko avautuu alas-tapahtuman yhteydessä

Se k äBIBLIOTEK" e t EVÄNEMANG" -elementeistä avautuvissa osioissa on alasvetovalikko. Molemmissa tapauksissa valikko avautuu alas-tapahtuman yhteydessä (kun hiiren painike painetaan alas) eikä ylös-tapahtuma (kun hiiren painike vapautetaan) kumoa valikon avautumista.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.5.2 Osoitinlaitteella tehdyn valinnan peruuttaminen (Taso A)

5.3.7. Alasvetovalikolta puuttuu näkyvä nimilappu tai ohjeet

Se k äBIBLIOTEK" e t EVÄNEMANG" -elementeistä avautuvissa osioissa on alasvetovalikko. Molemmissa tapauksissa valikolta puuttuu näkyvä nimilappu tai ohjeet. Kun sisältö edellyttää käyttäjän syötettä, tarjolla tulee olla nimilappuja tai ohjeita.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.3.2 Nimilappu tai ohjeet (Taso A)

5.3.8. Hakukentältä puuttuu näkyvä nimilappu

Se k äSÖK MATERIAL" e t EVÄNEMANG" -elementeistä avautuvissa osioissa on hakukenttä, jolla ei ole näkyvää nimilappua eikä sen yhteydessä ole hakupainiketta, jossa olisi syöttökentän tarkoituksen selittävä tekstimuotoinen nimilappu. Kun sisältö edellyttää käyttäjän syötettä, tarjolla tulee olla nimilappuja tai ohjeita. Syöttökentässä oleva placeholder-tyyppinen teksti ei ole riittävä täyttämään pysyvän tekstimuotoisen nimilapun vaatimuksia.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.3.2 Nimilaput tai ohjeet (Taso A)

5.3.9. Elementiltä puuttuu ohjelmallisesti selvitettävä rooli

S i v u n y l ä o s a s s a o l e v a n i l m o i t u k s t ä n g y h t e y c meddelandet" , j o n k a a v k e l l a i l m o i t u k s e n n ä k y v i l i s t ä . Elementille ei ole asetettu sivun lähdekoodissa ohjelmallisesti selvitettävissä olevaa roolia.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.3.10. Valikkoelementeillä on virheellinen ohjelmallinen rooli

S i v u s t o n n a v i g o i S ö k m a t e r i a l" k B i b l i o t e k i , (E v ä n e m a n g" j a M e n y") a v a a m i s e e n j a s u l k e m i s e e n k ä y t e t t asetettu sivun lähdekoodissa ohjelmallisesti selvitettävissä olevaksi rooliksi välilehti. Kyseisiin kontrolleihin liittyvä sisältö ei kuitenkaan toimi välilehtien tavoin, vaan elementit ovat semanttisesti ns. haitaripainikkeita. Valikon tila (avattu/suljettu) on saatavilla oikein avustavalle teknologialle.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.3.11. Alavalikoiden painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi

S i v u s t o n M e n y" i k s k i o s ä l t ä ä a l a v B i b l i o t e k o c h t a , k u t e t j ä n s t e r" . A l a v a l i k o i d e n a v a a m i s e e n j a s u l k e m j o n k a s a a v u t e t t a v a n i m i o n m ä ä r i t e t t y s i v u n l ä h d e k o o d i s s a t i t l e - a t t r i b u u t i n a v u l l a .

Käytetystä menetelmästä johtuen tieto elementin nimestä ei ole kaikkien käyttäjäagenttien ja avustavien teknologioiden saatavilla kaikissa tilanteissa.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.4. Chat-ikkunaan liittyvät puutteet

Tässä osiossa on listattu puutteet, jotka liittyvät sivustolla esiintyvään chat-palveluun. Chat-palvelusta tarkastettiin ainoastaan perus toiminnallisuudet eikä tarkastuksen aikana käyty läpi kaikkia mahdollisia sisältöjä. Myöskään kaikkien saavutettavuusvaatimusten toteutumista ei voitu todentaa, koska chat-ikkunan sisältö oli avustavien teknologioiden saavuttamattomissa.

Tarkastuspäivät: 27.4.2023, 2.5.2023 ja 11.5.2023

5.4.1. Chat-ikkuna ei ole saavutettavissa avustavalla teknologialla

Palvelun chat-toiminto ei ole saavutettavissa avustavan teknologian avulla, koska ikkunan sisältö on piilotettu avustavalta teknologialta asettamalla sivun lähdekoodiin toiminnallisuuden sisältävälle <div>-tunnisteelle attribuutti `ARIA-hidden="true"`.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet \(Taso A\)](#)

5.4.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Chat-ikkunassa käytetyn harmaan tekstiväriin (käytetty esimerkiksi kellonajan kohdalla) kontrastisuhde taustaan nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin harmaan (#C5C5C5) tekstin ja valkoisen (#FFFFFF) taustan väliseksi kontrastiksi 1.72:1 sekä harmaan (#BCBCBC) tekstin ja vaalean sinisen (#DAE8FB) taustan väliseksi kontrastiksi 1.52:1.

Virkailijan kirjoittaessa vastausta ikkunaan tulee virkailijan nimi ja kolme pistettä. Kyseisen tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin harmaan (#BCBCBC) tekstin ja valkoisen (#FFFFFF) taustan väliseksi kontrastiksi 1.89:1.

Virkailijan vastauksen yhteydessä näytettävän virkailijan nimen kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin sinisen (#1688E5) tekstin ja vaalean sinisen (#DAE8FB) taustan väliseksi kontrastiksi 2.97:1.

Virkailijan vastauksen sisältäessä linkkitekstin, kyseisen linkkitekstin kontrasti suhteessa taustaan ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin

vihreän (#23B94D) linkkitekstin ja vaalean sinisen (#DAE8FB) taustan väliseksi kontrastiksi 2.08: 1.

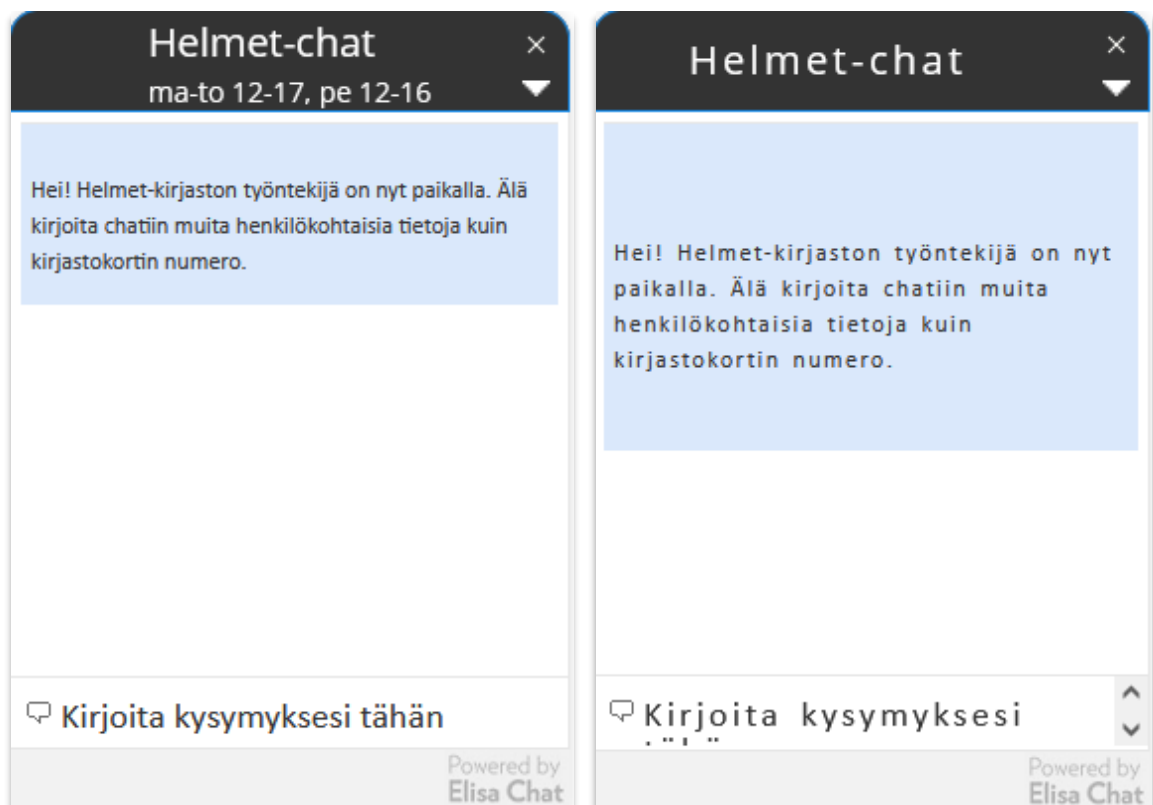
Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5: 1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.4.3. Tekstiä katoaa näkyvistä, kun tekstin välistystä muutetaan

Muutettaessa tekstin välistystä vastaamaan kriteerin 1.4.12 vaatimuksia, chat-ikkunan yläreunasta katoaa tieto aukioloajoista ja ikkunan alareunan teksti ei mahdu kokonaan sille varattuun tilaan.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.12 Tekstin välistys (Taso AA)

5.4.4. Kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta

Päästäkseen tekstin syöttökenttään chat-ikkunan avaamisen jälkeen, käyttäjä joutuu navigoimaan takaisin päin (shift + sarkain (tab) -näppäinyhdistelmällä), joten kohdistusjärjestys ei säilytä toimivuutta tältä osin.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.5. Etusivu

Sivun verkko-osoite: <https://www.helmet.fi/sv-FI>

Tarkastuspäivät: 17.4.2023, 18.4.2023 ja 3.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.5.1. Linkkejä määritetty virheellisesti ohjelmallisiksi otsikoiksi

Sivulla on kaksi linkkiä (”Käytä ” ja ”Käytä ”), jotka on lähdekoodissa määritetty otsikoiksi HTML-tunnisteella <h2>. Elementit eivät kuitenkaan toimi sivun sisällön rakenteessa otsikoina, sillä niihin ei liity muuta sisältöä. Rakenteellisia määrittämiä ei tule käyttää pelkästään visuaalisen ulkoasun tuottamisen keinona.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.5.2. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta

Käyttäjän valitessa sivun pääsisältöön siirtymiseen tarkoitetun linkin ”Hoppa till innehåll” , kohdistus siirtyy sivulla ensin artikkelin otsikkoon. Tarkastushetkellä kyseinen otsikko oli ”Ändring av utskrift och användning av datorer i Helsingfors bibliotek” .Kohdistus ei siirry sivun pääsisällön ensimmäiseen interaktiiviseen elementtiin, joten kohdistusjärjestys ei tältä osin säilytä merkitystä ja toimivuutta.

Samalla kyseinen otsikko saa tabindex-attribuutin ’tabindex’ -sivun sisällön kohdistusjärjestyksessä muuttuu sivun muun sisällön edelle. Täten sivun sisällön kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.5.3. Linkin tarkoitusta ei voida selvittää ohjelmallisesti

Sivulla on linkkejä, joiden tarkoitusta ei voi selvittää yksin linkkitekstin tai yhdessä linkkitekstin ja sen ohjelmallisesti selvitettävissä olevan kontekstin kanssa.

Tällaisia linkkejä ovat esimerkiksi:

- Otsikoiden " Ä n d r i n g a r i u t s k r i f t o c h a n v ä n d H e l s i n g f o r s b i b l i o t e k " a l l a j o t a v a t l i n k k i t " y V i p s å b i b l i o t e k " m e r " .
- T a p a h t u m i e n (e B å l m e r p å k s i i b b å n " j a " S k i v s v ä n g e r o m t r u m k o m p e t ") y h t e y d e s s ä o t s i k o n e d e l m ä n j o n k a s a a v u t e t t a v a n i m i o n n u m e r o s a r j a k u n t a m e n t i n t a r k o i t u s .

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.5.4. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id

Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id-tunniste "id="tooltip-self-service" .

Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id-tunniste 'id="ContentStart" .

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.1 Jäsentäminen (Taso A)

5.6. Sisäänkirjautumissivu

Sivun verkko-osoite:

https://luettelo.helmet.fi/iii/cas/login?service=https%3A%2F%2Fhaku.helmet.fi%3A443%2Fiii%2Fencore%2Fj_acegi_cas_security_check&lang=swe

Tarkastuspäivät: 19.4.2023 ja 4.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.6.1. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Punaisen tekstin " När du vill avsluta servicen samt stäng alla fönster i webbläsaren." ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#FF0000) ja taustan (#E8E4E4) väliseksi kontrastiksi 3.16: 1.

Harmaiden tekstien " Bibliotekskortets nummer:", "PIN-kod:" sekä "Kom ihåg inloggningen" ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#686868) ja taustan (#E8E4E4) väliseksi kontrastiksi 4.41: 1.

Punaisen virheilmoitustekstin, esimerkiksi " Ett fel har uppstått. Kontakta personalen för att få hjälp.", ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#CC3300) ja taustan (#FFCC66) väliseksi kontrastiksi 3.48: 1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5: 1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.6.2. Kohdistusjärjestys ei säilytä merkitystä ja toimivuutta

" Bibliotekskortets nummer:" -syötekentälle on annettu tabindex-attribuutti ' t a b i n d e x = " j o n t a i k k a s i v u n s i s ä l l ö n k o h d i s t u s j ä r j e s t y k s e s s ä o n P I N - k o d u l l a e n s i m m ä n s y ö t e k e n t ä l l e o n a n n e t t u t a b i n d e x - a t t r i b u u t t i ' t a b i n d e x = " j o n t e n s i s ä l l ö n k o h d i s t u s j ä r j e s t y k s e s s ä o n s i v u l l a s e u r a a v a n a .

Täten sivun sisällön kohdistusjärjestys etenee niin, että yllä mainitut syötekentät saavat kohdistuksen ensimmäisinä, jonka jälkeen kohdistusjärjestyksessä ovat evästeiden hyväksymisikkunan avaava painike ja "Hemmet-sök" -komento. "Komjinhåg inloggningen" -valintaruutu. Sivun sisällön kohdistusjärjestys ei täten säilytä merkitystä ja toimivuutta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.3 Kohdistusjärjestys (Taso A)

5.6.3. Virhekohtaa ei osoiteta eikä virhettä kuvata tekstimuotoisena

Jos lomakkeen lähettää tyhjänä, käyttäjälle esitetään virheilmoitus "Ett fel har uppstått. Kontakta personalen för att få hjälp." .Vastaavasti, jos syötekenttiin syöttää virheellisiä arvoja, käyttäjälle esitetään virheilmoitus "Obs! Alla fält var inte korrekt ifyllda. Var vänlig försök igen." .

Virheellistä kohtaa ei osoiteta käyttäjälle ja havaitusta virheestä kertova ilmoitus on luonteeltaan yleinen.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.3.1 Virheen tunnistaminen (Taso A)

5.6.4. Tieto pakollisista syötekentistä puuttuu

Kirjautumiseen käytettävän lomakkeen molemmat syötekentät tulee täyttää, jotta kirjautuminen onnistuu. Tietoa pakollisista kentistä ei kuitenkaan kerrota käyttäjälle lomakkeen ohjetekstissä tai syötekenttien nimilappujen yhteydessä. Lomakkeeseen ei ole myöskään toteutettu mekanisme, jossa lomakkeen lähettämisen elementti olisi aktivoitavissa vasta sen jälkeen, kun tarvittavat syötekentät on täytetty.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.3.2 Nimilaput tai ohjeet (Taso A)

5.6.5. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id

Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id-tunniste 'id="clientmessage"' .

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.1 Jäsentäminen (Taso A)

5.6.6. Lomakkeen lähettämisen elementillä on virheellinen rooli

Kirjautumiseen käytettävä lomake lähetetään sivun lähdekoodissa määritetty ohjelmallisesti selvitettäväksi rooliksi linkki, vaikka sen käyttötarkoituksen perusteella roolin tulee olla painike.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.6.7. Virheilmoitusta ei välitetä avustavalle teknologialle

Jos lomakkeen lähettämisen yhteydessä havaitaan virhe, lomakkeen alkuun ilmestyy havaitusta virheestä kertova teksti. Viestiä havaitusta virheestä ei esitetä avustavalle teknologialle siten, että se olisi selvitettävissä ilman kohdistuksen siirtämistä ilmoitukseen.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.3 Tilasta kertovat viestit (Taso AA)

5.7. Yhteystietosivu

Sivun verkko-osoite: https://www.helmet.fi/sv-FI/Info/Fraga_oss

Tarkastuspäivät: 20.4.2023 ja 5.5.2023

Tarkastuksessa ei havaittu sellaisia saavutettavuuspuutteita, joita ei olisi jo kirjattu tämän raportin luvuissa 5.1-5.4.

5.8. Opastussivu

Sivun verkko-osoite: <https://www.helmet.fi/sv-FI/Info>

Tarkastuspäivät: 20.4.2023 ja 9.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.8.1. Kovalinkin tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta

"Hitta information" -tekstilinkin yhteydessä olevalla kovalinkillä ei ole linkin kohteen kuvaavaa tekstivastinetta. Kuvalle on annettu alt-attribute "h_tkirjastokortti.jpg", joka toimii kuvan tekstivastineena. Ei-tekstuaalisella sisällöllä täytyy olla sen tarkoituksen kuvaava nimi, jos se toimii käyttöliittymäkomponenttina.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.8.2. Näppäimistön kohdistuksen ilmaisun ei ole näkyvissä

"In fotsikon alla olevien kuvien, jotka toimivat linkkeinä, kohdalla näppäimistön kohdistuksen ilmaisun ei ole näkyvissä. Kyseisille elementeille on annettu CSS-tyylilomake @, eikä tarkastuksessa havaittu elementeille räätälöityä toteutusta näppäimistön kohdistuksen ilmaisimelle.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.7 Näkyvä kohdistus (Taso AA)

5.9. Saavutettavuusseloste

Sivun verkko-osoite: <https://www.helmet.fi/sv-FI/Info/Tillganglighetsutlatande>

Tarkastuspäivät: 20.4.2023 ja 9.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.9.1. Luettelon rakenne ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä

Otsikossa ”Upptäckta brister” alapuolella on luettelo puuttavista saavutettavuuspuutteista. Luettelon kunkin kohdan alussa käytetään erotinmerkkinä asteriskia (*). Luettelolle ei ole kuitenkaan toteutettu sivun lähdekoodissa vastaavaa ohjelmallisesti selvitettävissä olevaa rakennetta HTML-tunnisteiden avulla.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.10. Hakusivu

Sivun verkko-osoite: <https://haku.helmet.fi/iii/encore/?lang=swe>

Hakutulossivu tulkittiin tässä tapauksessa eri sivuksi ja jätettiin tarkastuksen ulkopuolelle.

Tarkastuspäivät: 21.4.2023 ja 9.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.10.1. Hakuehdotusten luettelolta puuttuu ohjelmallinen merkintä

Kun sivun hakukenttään syötetään hakusanaa, syötekentän alapuolelle ilmestyy luettelo syötettyä hakutermiä vastaavista hakuehdotuksista. Luettelon tarkoitus on ymmärrettävissä sen visuaalisen sijainnin ja ulkoasun perusteella, mutta esitystavassa välittyvä informaatio ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti, koska luettelolta puuttuu sivun lähdekoodissa alueen tarkoituksen avustavalle teknologialle kuvaava merkintä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.10.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Sivun oikean yläalapaikkeen"kohtalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Painikkeen tausta on toteutettu liukuvärin avulla, joten tarkastuksessa mitattiin arvot kahdella eri taustan väriarvolla. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#FFFFFF) ja taustan (#4387FD) väliseksi kontrastiksi 3.42:1 sekä tekstin (#FFFFFF) ja taustan (#4683EA) väliseksi kontrastiksi 3.68:1.

Sivulla esiintyvien linkkien hover-tilan kontrasti suhteessa taustaan ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin tekstin (#64A0C4) ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.85:1 sekä tekstin (#64A0C4) ja taustan (#EFEFEF) väliseksi kontrastiksi 2.47:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5:1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.10.3. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti ei ole riittävä

Kohdistamattoman hakukentän kontrasti suhteessa taustaan ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin hakukentän reunaviivan (#B2B2B2) ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.12:1.

Käyttöliittymäkomponentin ja sen eri tilojen tunnistamiseen vaadittavan visuaalisen informaation kontrastisuhte viereiseen väriin / väreihin nähden on oltava vähintään 3:1.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.10.4. Sivuoitsikko ei kuvaa aihetta tai merkitystä

Sivun <title>-tunnisteella asetettu sivuoitsikko tarkastuksessa tehdyn tulkinnan mukaan ei kuvaa riittävästi sivun aihetta tai sisällön merkitystä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.2 Sivuoitsikot (Taso A)

5.10.5. Sivun kieli ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä

Sivun lähdekoodista puuttuu sisällön mukainen kielimäärittely, joten sivulla käytettävä kieli ei ole ohjelmallisesti selvitettävissä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.1.1 Sivun kieli (Taso A)

5.10.6. Kohdistus aiheuttaa kontekstin muutoksen

Kun käyttäjä on syöttänyt hakukenttään vähintään kolme merkkiä ja siirtyy sivulla eteenpäin (tai taaksepäin) käyttäen näppäimistön sarkain- eli tab-painiketta (tai shift + tab), selaimen kohdistuksen siirtäminen seuraavaan elementtiin suorittaa haun ja lataa uuden sivun.

Minkään käyttöliittymäkomponentin kohdistaminen ei saa aiheuttaa kontekstin muutosta, jollaiseksi selaimeen latautuva uusi sivu luetaan.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.2.1 Kohdistaminen (Taso A)

5.10.7. Elementin ohjelmallisesti selvitetävä rooli on virheellinen

Sivun alaosassa on luettelo "Dina sökningar", joka esittää viimeisimmät hakutoimintoon syötetyt hakusanat. Luetteloä voi laajentaa tai p i e n e n t ä ä e l e m e n t i ä "j o l l e o n a s e t e t t u lähdekoodissa ohjelmallisesti selvitetävissä olevaksi rooliksi linkki. Elementti ei kuitenkaan lataa selaimeen uutta sivua tai siirrä selaimen kohdistusta toiseen kohtaan samalla sivulla, joten elementin toteuttaman toiminnon perusteella sen ohjelmallisesti selvitetävissä olevan roolin tulee olla painike.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.11. Bibliotek och tjänster

Sivun verkko-osoite: https://www.helmet.fi/sv-FI/Bibliotek_och_tjanster

Tarkastuspäivät: 24.4.2023 ja 10.-11.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.11.1. Sisällön rakenne ei ole selvitettävissä ohjelmallisesti

Sivulle määritettyjen HTML-otsikoiden kautta avustavalle teknologialle välittyvä kuvaus sivun sisällön rakenteesta ei vastaa sivun esitystavassa välittyvää rakennetta. Kirjastot on ryhmitelty sivulla kirjaston alkukirjaimen mukaan siten, että alkukirjaimelle on määritetty otsikkotasoksi <h2>. Myös alkukirjaimen jälkeen lueteltujen kirjastojen nimi on määritetty samalle otsikkotasolle <h2>. Ohjelmallisessa lukemisjärjestyksessä kirjastojen luettelon jälkeen alkava uusi osio "Hitta ditt bibliotek" on myös määritetty tasolle <h2>.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.11.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

"Visa bibliotek sökningen är på en svart bakgrund" -tekstin "Begränsa din sökning om du söker på en svart bakgrund" -tekstin välinen kontrastisuhde taustaan nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin harmaan (#B4B6B6) tekstin ja taustan (#FFFFFF) väliseksi kontrastiksi 2.03:1.

Yksittäisen kirjaston yhteydessä olevan "Sök på svenska" -tekstin välinen kontrastisuhde taustaan nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) tekstin ja taustan (#F0F2F3) väliseksi kontrastiksi 2.65:1.

Jos käyttäjä tekee valinnan "Visa bibliotek som har en svart bakgrund"-välirikosta niin tehty valinta näkyy tekstikentässä valkoisena tekstinä sinisellä pohjalla. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä tämän elementin kohdalla. Tausta on toteutettu liukuvärin avulla, joten tarkastuksessa mitattiin arvot kahdella eri taustan väriarvolla. Tarkastuksessa mitattiin

tekstin (#FFFFFF) ja taustan (#1DA7EE) väliseksi kontrastiksi 2.68:1 sekä tekstin (#FFFFFF) ja taustan (#178EE9) väliseksi kontrastiksi 3.45:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5:1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti \(minimi\) \(Taso AA\)](#)

5.11.3. Valikko avautuu alas-tapahtuman yhteydessä

Se k ävisä bibliotek som har" -valikko e t t läitta" ditt bibliotek" -valikko avautuvat alas-tapahtuman yhteydessä (kun hiiren painike painetaan alas) eikä ylös-tapahtuma (kun hiiren painike vapautetaan) kumoa valikon avautumista.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.5.2 Osoitinlaitteella tehdyn valinnan peruuttaminen \(Taso A\)](#)

5.11.4. Elementin asetuksen muuttaminen aiheuttaa kontekstin muutoksen

Kun "Hitta ditt bibliotek" -luettelosta valitaan jokin sen vaihtoehdoista, selain lataa välittömästi valitun vaihtoehdon mukaisen sivun selaimen. Käyttöliittymäkomponentin asetuksen muuttaminen ei saa automaattisesti aiheuttaa kontekstin muutosta, ellei käyttäjää ole ohjeistettu tällaisesta toiminnosta ennen komponentin käyttöä.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 3.2.2 Syöte \(Taso A\)](#)

5.11.5. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id

Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id-t u n n i id="tooltip-self-service" .

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

[WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.1 Jäsentäminen \(Taso A\)](#)

5.11.6. Suodatinehdon poistamisen elementin rooli ja saavutettava nimi virheellisiä

Kun esitettävien kirjastojen luettelon suodatukseen on valittu luettelosta esimerkiksi "Arbeitskreis" ehtoa "Iltu vaihtoehto" v käytöstä. Tarkoitukseen käytettävän elementin saavutettava nimi on " X " , joka ei riitä kuvaamaan toiminnon ta ohjelmallisesti selvitettävissä olevaksi rooliksi on sivun lähdekoodissa asetettu linkki, vaikka elementti ei lataa selaimeen uutta sivua tai siirrä selaimen kohdistusta toiseen kohtaan samalla sivulla. Elementin toiminnan perusteella sen rooliksi tulee asettaa painike.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.11.7. Suodatuksen tuloksesta kertovaa viestiä ei välitetä avustavalle teknologialle

Kun saatavilla olevista suodatusvaihtoehdoista on valittu jokin, toiminnon alapuolelle ilmestyy tieto valittua vaihtoehtoa vastaavien kirjastojen määrästä "15 bibliotekit ma 3D-p r k i s t r a r . " .

Viestiä tulosten määrästä ei esitetä avustavalle teknologialle siten, että se olisi selvitettävissä ilman kohdistuksen siirtämistä ilmoitukseen.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.3 Tilasta kertovat viestit (Taso AA)

5.12. E-bibban

Sivun verkko-osoite: <https://www.helmet.fi/sv-FI/Ebibban>

Tarkastuspäivät: 25.4.2023 ja 11.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.12.1. Linkkejä määritetty virheellisesti ohjelmallisiksi otsikoiksi

Sivun oikeassa laidassa on linkkejä (esimerkiksi "Inhemska e-böcker - Ellibs", "Utländska e-böcker - OverDrive" ja "E-böcker på svenska - OverDrive"), jotka on sivun lähdekoodissa määritetty otsikoiksi HTML-tunnisteella <h2>. Elementit eivät kuitenkaan toimi sivun sisällön rakenteessa otsikoina, sillä niihin ei liity muuta sisältöä. Rakenteellisia määrittelyjä ei tule käyttää pelkästään visuaalisen ulkoasun tuottamisen keinona.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.12.2. Linkin tarkoitus ei ole selvitettävissä

Sivulla esiintyy kahdesti linkki "Visa alla linkin tarkoitus ei ole selvitettävissä yksin linkkitekstistä tai linkkitekstistä yhdessä ohjelmallisesti selvitettävissä olevan linkkikontekstin avulla.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.12.3. Visuaalisesti piilotettu linkki

Sivun alalla i dets frågade frågor - Ta s k u k i r - J i n k i n j ä r k e n on visuaalisesti piilotettu linkki, joka saa näppäimistökohtisuuden. Kyseisen linkin kohdalla näppäimistön kohdistuksen ilmaisun ei ole näkyvissä, joten pelkkää näppäimistöä käyttävä henkilö ei voi havaita, missä elementissä kohdistus tällöin on.

Kyseiseltä linkiltä puuttuu myös saavutettava nimi.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.7 Näkyvä kohdistus (Taso AA)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.12.4. Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id

Useammalla kuin yhdellä elementillä on sama id-tunniste
'id="ContentStart" ' .

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.1 Jäsentäminen (Taso A)

5.13. Tips

Sivun verkko-osoite: https://www.helmet.fi/sv-FI/Evenemang_och_tips/Tips

Tarkastuspäivät: 26.4.2023 ja 12.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.13.1. Kuvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta

Sivulla olevien uutisnostojen yhteydessä olevilla kuvalinkeillä ei ole linkin kohteen kuvaavaa tekstivastinetta. Avustavalle teknologialle tarjotaan tekstivastineeksi kuvan tiedostonimi.

Tämän raportin luvussa 5.1.2 on mainittu sivustolla yleisesti esiintyvä puute liittyen kuviin, jotka toimivat linkkeinä. Tällä sivulla esiintyvien kuvalinkkien ero aikaisemmin mainittuun kirjaukseen on, että tällä sivulla esiintyviä kuvalinkkejä ei ole ohjelmallisesti piilotettu avustavilta teknologioilta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.13.2. Nykyistä kategorian valintaa ei voi selvittää ohjelmallisesti

Sivun pääotsikon alapuolella on ryhmä elementtejä, joiden avulla voi valita haluamansa kategorian (esimerkiksi "Musii" ~~valittu~~ elementti ilmaistaan visuaalisesti erilaisella värillä, mutta sama informaatio ei ole saatavilla avustavalle teknologialle. Esitystavassa välittyvä informaatio ei siten ole selvitetävissä ohjelmallisesti.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.3.1 Informaatio ja suhteet (Taso A)

5.13.3. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Sivun alalaidassa olevien sivunvaihtoon tarkoitettujen linkkien nykyistä sivua osoittavan linkin kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin valkoisen (#FFFFFF) tekstin ja oranssin (#E9583F) taustan väliseksi kontrastiksi 3.53:1.

Sivun pääotsikon alapuolella on ryhmä elementtejä, joiden avulla voi valita haluamansa katehistoriaa nLitteratur" met raki i k s i "Musik") Valitun elementin kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin valkoisen (#FFFFFF) tekstin ja oranssin (#FF6319) taustan väliseksi kontrastiksi 2.97:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5:1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.13.4. Käyttöliittymäkomponentin kontrasti suhteessa viereiseen väriin ei ole riittävä

Sivun pääotsikon alapuolella on ryhmä elementtejä, joiden avulla voi valita haluamansa katehistoriaa nLitteratur" met raki i k s i "Musik") Valitun elementin kohdalla on tekstin viereen lis indikoisi sitä, että elementtiä klikkaamalla tai elementin aktivoimalla voi poistaa valinnan. Kyseisen osan elementistä kontrastisuhde viereiseen väriin nähden ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin oranssin (#FF6319) " x " : n j a #FFFFFF) taustan väliseksi kontrastiksi 2.97:1.

Käyttöliittymäkomponentin ja sen eri tilojen tunnistamiseen vaadittavan visuaalisen informaation kontrastisuhde viereiseen väriin / väreihin nähden on oltava vähintään 3:1.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.11 Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti (Taso AA)

5.13.5. Sivunvaihdon painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi

Sivun alalaidassa on numeroituja painikkeita, joiden avulla voi siirtyä toiselle sivulle. Painikkeiden saavutettavat nimet on määritetty sivun lähdekoodissa title-attribuutin avulla.

Käytetystä menetelmästä johtuen tieto elementin nimestä ei ole kaikkien käyttäjäagenttien ja avustavien teknologioiden saatavilla kaikissa tilanteissa.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.14. Musikavdelningarnas tjänster

Sivun verkko-osoite: https://www.helmet.fi/sv-FI/Musik/Musikavdelningarnas_tjanster

Tarkastuspäivät: 27.4.2023 ja 12.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.14.1. Kuvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta

Sivulla olevien uutisnostojen yhteydessä olevilla kuvalinkeillä ei ole linkin kohteen kuvaavaa tekstivastinetta. Avustavalle teknologialle tarjotaan tekstivastineeksi kuvan tiedostonimi.

Tämän raportin luvussa 5.1.2 on mainittu sivustolla yleisesti esiintyvä puute liittyen kuviin, jotka toimivat linkkeinä. Tällä sivulla esiintyvien kuvalinkkien ero aikaisemmin mainittuun kirjaukseen on, että tällä sivulla esiintyviä kuvalinkkejä ei ole ohjelmallisesti piilotettu avustavilta teknologioilta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.15. Nyhetsglimtar

Sivun verkko-osoite: https://www.helmet.fi/sv-FI/Evenemang_och_tips/Nyhetsglimtar

Tarkastuspäivät: 27.4.2023 ja 12.5.2023

Tässä luvussa on listattu puutteet, jotka liittyvät erityisesti yllä mainittuun sivuun.

5.15.1. Kvalinkkien tekstivastine ei kuvaa linkin kohdetta

Sivulla olevien uutisnostojen yhteydessä olevilla kvalinkeillä ei ole linkin kohteen kuvaavaa tekstivastinetta. Avustavalle teknologialle tarjotaan tekstivastineeksi kuvan tiedostonimi.

Tämän raportin luvussa 5.1.2 on mainittu sivustolla yleisesti esiintyvä puute liittyen kuviin, jotka toimivat linkkeinä. Tällä sivulla esiintyvien kvalinkkien ero aikaisemmin mainittuun kirjaukseen on, että tällä sivulla esiintyviä kvalinkejä ei ole ohjelmallisesti piilotettu avustavilta teknologioilta.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.1.1 Ei-tekstuaalinen sisältö (Taso A)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.4 Linkin tarkoitus (kontekstissa) (Taso A)

5.15.2. Tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä

Sivun alalaidassa olevien sivunvaihtoon tarkoitettujen linkkien nykyistä sivua osoittavan linkin kohdalla tekstin ja taustan välinen kontrasti ei ole riittävä. Tarkastuksessa mitattiin valkoisen (#FFFFFF) tekstin ja oranssin (#E9583F) taustan väliseksi kontrastiksi 3.53:1.

Vähimmäisvaatimus alle 18 pisteen tai lihavoituna alle 14 pisteen fonttikoon tekstin ja taustan väliselle kontrastille on 4.5:1.

Havaittujen puutteiden kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 1.4.3 Kontrasti (minimi) (Taso AA)

5.15.3. Visuaalisesti piilotettuja linkkejä

Esimerkiksi "Dataskyddsbeskrivningarna har uppdaterats" ja "Kampanjen Från bibliotek till aktivist uppmuntrar till klimataktivism" -linkkien jälkeen sivulla on visuaalisesti piilotetut linkit, jotka saavat näppäimistökohtituksen. Kyseisten linkkien kohdalla näppäimistön kohtituksen ilmaisin ei ole näkyvässä, joten pelkkää näppäimistöä käyttävä henkilö ei voi havaita, missä elementissä kohtitus tällöin on.

Kyseisiltä linkeiltä puuttuu myös saavutettavat nimet.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitavat kriteerit:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 2.4.7 Näkyvä kohtitus (Taso AA)

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)

5.15.4. Sivunvaihdon painikkeiden ohjelmallisesti selvitettävä nimi

Sivun alalaidassa on numeroituja painikkeita, joiden avulla voi siirtyä toiselle sivulle. Painikkeiden saavutettavat nimet on määritetty sivun lähdekoodissa title-attribuutin avulla.

Käytetystä menetelmästä johtuen tieto elementin nimestä ei ole kaikkien käyttäjäagenttien ja avustavien teknologioiden saatavilla kaikissa tilanteissa.

Havaitun puutteen kohdalla huomioitava kriteeri:

WCAG 2.1 Onnistumiskriteeri 4.1.2 Nimi, rooli, arvo (Taso A)